

“NAZI - SOZI”

PITANJA I ODGOVORI
ZA
NACIONALSOCIJALISTE

Dr. Joseph Goebbels

Naslov originala:

Dr. Joseph Goebbels

"NAZI SOZI"

Die Fragen und die Antworten für die National-sozialisten, Berlin 1931.

Preveo na hrvatski: Pritchard

Izdavač: Blood and Honour Hrvatska

2005.

O djelu:

"Nazi Sozi" kratka je knjiga nastala 1931 godine iz pera jednog od najvećih umova Trećeg Reicha, *Josepha Goebbelsa*, u vrijeme dok je NSDAP bio u najvećem uzletu te se nastojalo što boljom promidžbom otvoriti oči što većem broju Nijemaca.

Djelo je to u kojem Goebbels na vrlo zanimljiv način, gotovo u stilu intervjua iznosi protuteze nacionalsocijalizmu, te ih na izvrstan način pobija, te pri tome jasno definira glavna načela nacionalsocijalizma te program koji NSDAP nudi za izvlačenje Njemačke iz teške gospodarske krize.

Ovo je djelo posebno zanimljivo zbog činjenice što su političke prilike u tadašnjoj Njemačkoj, gospodarski i moralno potpuno uništenoj od rata i pritisaka iz inozemstvu, te zbog izdajničke politike vlade, dosta slične situaciji u kojoj se danas nalazi Hrvatska.

Iako je nemoguće u potpunosti preslikavali ideje koje su iznesene u ovoj knjizi u današnje vrijeme jer ipak je prošlo već više od sedamdeset godina, te su se političke prilike u svijetu dosta promijenile, ova knjiga može poslužiti kao odlična podloga i vodilja za stvaranje političkih nazora, ideja i programa modernog nacionalizma.

10 zapovjedi za Nationalsocijaliste

*Tvoja zemlja je glavna pokretačka sila tvojeg života;
uvijek to imaj na umu!*

1. Njemačka je tvoja domovina; voli je više od svega; više djelima nego riječima
2. Njemački neprijatelji su tvoji neprijatelji; mrzi ih cijelim svojim srcem.
3. Svaki nacionalni drug, čak i najmanji, dio je Njemačke; voli ga kao što voliš samoga sebe.
4. Za sebe traži samo dužnosti; tada će ti Njemačka vratiti pravima i privilegijama
5. Budi ponosan na Njemačku; imaš pravo biti ponosan na domovinu za koju su milijuni dali svoje živote.
6. Onaj tko zlostavlja Njemačku zlostavlja i tebe i tvoje pretke; uzvрати mu svojom šakom!
7. Ljubaznost uzvрати ljubaznošću. Ako ti se uskraćuju tvoja prava, zapamti, možeš ih osigurati samo kroz svoj vlastiti politički pokret.
8. Nemoj biti huligan i antisemit - ali budi na oprezu od *Berliner Tageblatta*¹
9. Živi svoj život na takav način da se jednog dana nećeš sramiti stati pred novom Njemačkom
10. Imaj vjere u budućnost; samo ćeš tako pobijediti

Politika - Ne hvala

"Ne. ne! Makni što dalje politiku od mene. To nije ništa više od varanja i prijevara. Nakon revolucije bilo je još moguće zavoditi naivne ljude sa svim tim praznim frazama, ali ta vremena su prošla. Ne vjerujem više u ništa od toga. Radim svoj posao i više ne pridajem pozornosti politici"

"Oprosti mi što tako kažem, ali tada je naš zajednički neprijatelj, bez obzira kojim ga imenom želite nazvati - kapitalizam, židovi, parlament, demokracija ili marksizam, postigao ono što je želio."

"Zašto? Ne razumijem?"

"Osigurao je *nezainteresiranost njemačkog naroda za politiku*, tako da sada robuje i radi svojim rukama do iznemoglosti *a židovi kroje politiku za njih*."

"Nepopustljivi ste. Ali, da vas upitam, kome mogu vjerovati u ovim danima i godinama? Spomenite samo jednu stranku, ljevice ili desnice, koja nas nije obasipala praznim frazama i obećanjima još od 1918. i spomenite jednu koja je težila ostvarenju barem dijelu tih obećanja."

"Imate pravo. Sve su stranke lagale i varale ljude. Niti jedna nije bila iskrena te nije niti pokušala provesti u djelo ono što su nam obećali u teoriji. Oni brinu za svoje ljude samo pred izbore. Ali trebaju li njemačke političke stranke, te njihovo razočaranje i izdaje biti sinonim za očaj u našoj budućnosti? Ako stranke nisu dobre, hajdemo napustiti stranke i okrenuti se protiv njih! "

"O ne! Prekasno je sada za to. Mi više nemamo hrabrosti, vjere ili odlučnosti da proglasimo novu njemačku želju za životom, ne pod uvjetima sa kojima smo suočeni danas. "

"To možda vrijedi za **vas**, ali ne i za **nas**. Mi imamo hrabrosti, vjere i odlučnosti učiniti to. A vi? Kako vi zamišljate budućnost? "

Gospodarstvo i politika

"Postoji jedan faktor u kojem još uvijek vidim tračak nade. Naše *gospodarstvo*. Vjerujem kako će neuništiva radišnost njemačkog naroda pobijediti na kraju. *Rad i gospodarstvo su stvari koje grade našu budućnost*. Moramo više raditi i manje govoriti! "

"Jako dobro! Predlažem vam da odete do naših 3 milijuna nezaposlenih i održite im govor poput nekog plača iz divljine: "Moramo više raditi i manje govoriti! ". Možda će vam tada netko pokazati vašu ludost i plitkoću malo jasnije nego što to ja sada mogu i želim. "

"*Gospodarstvo je ono što određuje našu budućnost!* Walther Rathenau² je rekao isto to kada je prvi puta pokušao Njemačku proizvodnju organizirati u međunarodnom konceptu sindikata po uzoru na američke visoke financije. Vi vjerujete u gospodarstvo. Ali što je gospodarstvo ako ne nacionalni životni faktor u izravnoj interakciji sa politikom? Spomenite samo jedan narod u cjelokupnoj prošlosti koji je uspostavio ili barem održao produktivno gospodarstvo

bez zdravog i svrhovitog političkog sustava te vice versa, spomenite barem jedan narod sa čistim i nagoni pouzdanim političkim sustavom koji nije mogao pronaći način, kroz sredstva te politike, za uspostavljanje gospodarstva koje će osigurati daljnji opstanak ljudi.

Vaše mišljenje je krajnje besmisleno, kako jedino potkupljiv židovski varalica ili notorni buržoazijski Nijemac može sugerirati. Nije gospodarstvo sudbina naroda već je politika! Zdrava politika stvara potrebno gospodarstvo. Zdravo gospodarstvo bez čvrsto izgrađenog političkog sustava je potpuno nezamislivo.

U tom je slučaju, štoviše, politika nešto u potpunosti različito od onoga što je današnja takozvana njemačka državna praksa."

Priroda politike

"Politika može biti definirana kao odgovorna aktivnost u službi ljudi, sa ciljem stvaranja uvjeta za te ljude, za očuvanje i obranu njihovog opstanka u ovome teškom svijetu da se razmnožavaju i osiguraju slobodu i život za sebe i svoje nasljednike. "

Mladež i politika

"I to je ideja koju želite iskušavati sa svojim pokretom? Sa žutokljuncima koji su jedva osjetili dašak pravoga života? Sa prosvjedima i pobunama? Sa uličnim borbama i zastrašivanjem svakoga tko misli različito od vas? Sa bezobzornom borbom protiv države i njezinih ustanova"

"Zapravo da! Želimo prakticirati takvu politiku jer to nitko drugi ne čini. Niti iskusni, zreli vođe naroda, koji se ne mogu dovoljno žaliti na žutokljunce današnjice, niti dobro uhranjene buržoazijske snage edukacije i inteligencije, niti bojažljivi, bijedni samozvani političari! Niti država niti oni koji stvaraju politiku države.

Ali morate dozvoliti mali ispravak. Ako mi prakticiramo našu politiku sa 'žutokljuncima' tj. mladeži, njemačkom mladeži kako ih zovemo u svojim redovima, onda smo sretni i ponosni što je njemačka mladež pronašla stazu izlaska iz otrova naše sadašnjosti prema novoj Njemačkoj. Da li je ili nije ta mladež okusila barem malo više od daška života nama nije važno. Siguran sam kako ste vi vidjeli mnogo od života, ali nemate pojma o politici. Znam osamnaestogodišnje momke iz našega SA³ koji vas mogu osramotiti na svakom koraku. *Naša politika se ne bazira na izgredima, ali kada su prosvjedi potrebni mi nismo toliko kukavni da ih izbjegavamo.* Prosječan građanin gundā protiv izgreda dok ne promukne, možda zato jer nitko više ne gnjavi sa prosvjedima za svoj narod. Mi se susrećemo sa uznemiravanjem gdje god se zateknemo. U takvim slučajevima mi ne trčimo po policiju kao što to veteranske udruge čine, mi se ne skupljamo iza zastora drhteći u strahu poput kukavica, čekajući bilo kakvu sudbinu koja će nam biti određena. Umjesto toga mi idemo van na ulice i frontalno se susrećemo sa uznemiravanjem. I tada mi teoretsko suprotstavljanje srednjeklasno - jednoklasnoj državi provodimo u praksu! "

Klasna borba

" To znači da ste postali stranka koji podržava klasnu borbu! Nazivali ste sebe radničkom strankom! To je bio prvi korak. Nazvali ste se socijalistima. To je bio drugi korak. Sada

govorite o srednjeklasno - jednoklasnoj državi. To je treći i posljednji korak. Je li išta više ostalo što bi vas razdvojilo od marksizma?"

"Stvarno, ne postoji ništa više licemjerno nego kada dobro uhranjeni građani prosvjeduju protiv ideje radničke klase za klasnu borbu.

"Vi provodite zime u udobnosti i toplini. Vaša sama pojava je provokacija za klasnu borbu. Što vama daje pravo za napuhivanje, nabujalim ponosom i nacionalnom odgovornošću, protiv borbe radničke klase? U gotovo šezdeset godina da li je država srednje klase bila bilo što drugo nego organizirana jednoklasna država koja je izvan primame povijesne nužde, sama dala ustanak koncepta klasne borbe radničke klase? Niste li vi platili cijenu ove jednoklasne države 9. studenog 1918. te niste li vi upravo u ovome trenutku zauzeti iskorištavanjem ljudskog očaja sa ludošću marksizma sa ciljem obnavljanja iste stare reakcionarne srednjeklasne besmislenosti kao prije?"

"Nije li vas dobro uhranjene građane sramota boriti se protiv klasne borbe pothranjene, gladne, nezaposlene radničke klase?"

"Da, mi sebe nazivamo radnička stranka! To je prvi korak. Prvi korak od srednjeklasne države! Nazivamo se radnička stranka jer želimo učiniti rad slobodnim, jer je za nas produktivni rad pokretačka snaga prošlosti, jer nam rad znači više od vlasništva, edukacije te srednjeklasne pozadine.

"Zato se mi nazivamo radnička stranka!"

Socijalni i socijalisti

"Da, mi nazivamo sebe socijalistima. To je dragi korak. Drugi korak od srednjeklasne države. *Mi se nazivamo socijalistima kao protest protiv laži socijalnog, srednjeklasnog milosrđa. Mi ne želimo milosrđe, ne želimo socijalnu brigu. Nije nas nimalo briga za to što vi nazivate 'socijalni zakoni o doprinosima'. To je jedva dovoljno da se održi tijelo i duša zajedno.*

"Mi želimo prava koja nam je predodredila priroda i njezini zakoni.

"Mi želimo u potpunosti dijeliti ono što smo dobili iz raja. i uzvrćati sa našim fizičkim i umnim radom.

"To je socijalizam!"

Jednoklasna država

"Sada govorimo o jednoklasnoj, srednjeklasnoj državi. Zašto? Zato što se ova srednje klasna država pretvorila u potpunosti u jedno klasnu državu. Zato što je to sustav pod kojime vrijednosti više nisu postavljene na postignućima i volji, već isključivo na obrazovanju, izobilju i tradiciji. Govorimo o srednjeklasnoj državi jer je ona oduzela najveće dobro jednog naroda: ljubav prema naciji i ljudima, te je pretvorila u potkupljivu ljubav prema posjedovanju, isključujući time 17 milijuna njemačkih radnika koji još uvijek razmišljaju i osjećaju se njemački. Nevažno je što je srednja klasa *htjela*. Važno je ono što je *postignuto*. Ako su *htjeli* jaku Njemačku, što je *postignuto*? Međunarodna robovska kolonija, koju je udar pobunjenika doveo na rub propasti 9. studenog 1918!"

"To je zapravo istina. Mi se protivimo konceptu klasne borbe. Naš cijeli pokret je jedan veliki prosvjed protiv klasne borbe koja je uništavala naše ljude kroz prošlost. Ali mi se suočavamo sa činjenicama: ako 17 milijuna radnika lijeve smatra kako je klasna borba njihova zadnja nada, onda je to *isključivo zbog toga što ih je tome podučavala desnica u praksi posljednjih 60 godina*. Gdje bismo mi pronalazili moralno opravdanje za ustajanje protiv srednjeklasnog koncepta klasne borbe, da je srednjeklasna država uništena do njezinih temelja i zamijenjena sa novom, socijalnom strukturom njemačkog društva."

Mišići i intelekt

"A tko će vam pomoći srušiti stari sustav te uspostaviti novi? "

"Za to se oslanjamo na zdrave instinkte njemačkih radnika. Doći će dan kada će čak i posljednji od njih ugledati svjetlo. Jednog dana, mišići i intelekt će zajedno ustati u protestu, a tada će biti na nama red da optužujemo i sudimo.

"Mi ćemo učiniti sve što je u našim rukama da taj dan dođe što prije.

"Tada će radnički mišići i intelekt pronaći jedan drugoga. Tada će postati jasno tko zaista voli svoju zemlju, iza stranaka i socijalnih klasa. Tada će radnička mladež budućnosti izgraditi treću Njemačku.

"Ta neiskusna mladež će tada reći svoje. A mudrost i iskustvo će odletjeti poput ljuske zrna na vjetru.

"Tada ćemo njemačku sudbinu preuzeti u svoje ruke. Riješiti ćemo problem socijalizma, radikalno i jednom zauvijek, neometani važnostima tradicije, obrazovanja i izobilja, slojevima i socijalnim klasama, uzimajući u obzir jedino budućnost njemačkog radničkog naroda.

Nacionalist i socijalist

"Dokazat ćemo da je nacionalizam *više od udobne moralne teologije srednjeklasne dobrobiti i kapitalističkog profita*. Septička jama pokvarenosti i korupcije tada će morati dopustiti *novi nacionalizam kao radikalnu nacionalnu samoobranu, te novi socijalizam kao najosvješteniju tvorevinu njegovih neophodnih preduvjeta*."

Očaj marksizma

"Govorite o socijalizmu! Ali nakon 60 godina borbe za socijalizam koja je rezultirala potpunim upropaštavanjem ideala države, nije li se njemački radnik uvjerio u očaj socijalizma i budućnosti svoje socijalne klase?"

"Nikada! Imajte na umu:

1. On se nije borio 60 godina *za socijalizam, već za marksizam*. A marksizam, sa svojim destruktivnim teorijama za narod i rasu, *je u potpunosti suprotan sa socijalizmom*.

2. Marksizam nije nikada bio ideal države njemačkog radnika. On je prihvatio tu zbrku židovskih ideja samo zato što nije bilo drugog otvorenog izbora u njegovoj borbi za slobodu njegove klase.

3. Marksizam je groblje ne samo za nacionalne ljude već praktički za cijelu klasu za čiju se realizaciju bori čitavim svojim srcem - radničku klasu.

"Stoga nije na radniku pravo da se ostavi socijalizma već je na njemu dužnost da se ostavi marksizma. Što prije to učini bolje za njega. Sat pomalo otkucava ponoć."

Antisemitizam

"Stvarate veliku strku oko suprotstavljanja židovima. Danas, u dvadesetom stoljeću, nije li antisemitizam zastario? Nisu li židovi također ljudska bića? Ne postoje li također bijeli židovi? Nije li to loš znak za nas što je 60 milijuna Nijemaca u strahu od 2 milijuna židova? "

"Oprezno! Pokušajte razmišljati logički:

1. Kada bismo bili samo antisemiti, tada da, to bi bilo zastarjelo. Ali mi smo također i socijalisti. Ne možemo staviti jedno bez drugoga: Socijalizam, kao sloboda njemačkog radništva, te time i njemačke nacije, može biti ostvarena *isključivo u suprotstavljanju židovima*, te zbog toga što želimo njemačku slobodu i socijalizam, mi smo antisemiti.

2. Svakako, *židovi su također ljudska bića*. Nitko od nas to nikada nije doveo u pitanje. Ali u isto vrijeme, buhe su također životinje - samo ne baš previše prihvatljive. I dok buhe nisu prihvatljive životinje, mi nemamo moralnu obvezu braniti ih i dopuštati im napredovanje kako bi nas grizle i mučile, već im radije treba uskratiti svaku pomoć.

"Isto je i sa židovima.

3. Svakako, *postoje bijeli židovi*. I njihov broj raste iz dana u dan. Ali to nije argument *u njihovu korist*, već prije *protiv* njih. Činjenica da mi takve hulje zovemo bijelim židovima jest dokaz kako su židovi nešto inferiorno, jer bismo židove inače zvali *žutim* kršćanima! To što postoji toliko bijelih židova dokazuje kako je razoran židovski duh zagadio veliki broj naših ljudi. To je samo još jedna opomena za nas kako se moramo boriti protiv svjetske pošasti židova na svaki mogući način.

4. To što se 60 milijuna Nijemaca boji 2 milijuna židova nije loš znak *za nas* već prije *za vas*. *Mi* se ne bojimo ta dva milijuna, mi se borimo protiv njih. Ali vi ste prevelike kukavice za tu borbu te samo udarate iz grmlja.

"Ako će tih 60 milijuna boriti se protiv židova kao što se mi borimo, onda ih se više neće trebati bojati, biti će tada red na židovima da se boje. "

Monarhija ili republika?

"Sada ćete morati doći na čisto. Jeste li republikanci ili monarhisti? "

"Niti jedno niti drugo. Imajte na umu:

1. Pitanje organizirane strukture države je dosta minorno danas. Pustošenje naroda pod uvjetima "Versailleskog sporazuma" otvorilo je dosta važnijih stvari za zabrinjavanje od pitanja monarhija protiv republike.

2. Ljudi će moći riješiti ovo pitanje jednom zauvijek tek kada će biti slobodni.

"Ali u principu mi kažemo sljedeće:

Dobra republika je bolja od loše monarhije, a dobra monarhija je bolja od loše republike. Oba oblika vladavine imaju svoje vrijednosti kao i nedostatke. Važuci ih jednu nasuprot druge je briga ljudi koji na ostatak svijeta gledaju sa slobode. "

Crno - bijelo - crvena zastava ili crno - crveno - zlatna?

"Sada budite iskreni, jeste li za *crno-bijelo-crvenu* ili *crno-crveno-zlatnu zastavu*?"⁴

"Niti za jednu, zato što:

1. To ne čini nikakve razlike za nas dok god smrtonosna republika Scheidemanna i Stresemanna⁵ dolazi pod tom zastavom. Možda bi *crno-crveno-zlatna* bila bolja, tada bi barem ova republika umrla u plaštu vlastitih boja.

2. Pitanje jedinstvene zastave može biti riješeno tek kada njemački narod bude ujedinjen pod jedinstvenom idejom i jedinstvenom voljom. Pokret koji će ostvariti to nacionalno jedinstvo će također dati i svoje boje svim ljudima, kao simbol jedinstva. Uvjereni smo kako ćemo mi biti taj pokret."

Naša platforma

"Svaka stranka ima svoju platformu. Kakva je vaša? Ako želite pridobiti Njemačke radnike na svoju stranu, što im vi nudite? "

"Kada bismo bili utjecajni židovi, sada bismo recitirali dugu listu obećanja. Ništa nije lakše od toga. Govoriti *istinu* je ono što je teško. Još je teže slušati je i shvatiti. Unatoč tomu mi je govorimo, znajući kako ona sama pokazuje put prema spasenju:

1. Zsigurno svaka stranka ima svoju platformu. Ali niti jedna stranka još nije svoju platformu ostvarila. Nitko nije mogao niti će to moći učiniti u budućnosti jer *sve platforme stvorene prije vremena su neučinkovite*.

2. Naša platforma je jezgrovita: *Sloboda radničkog njemačkog naroda. Način za ostvarenje toga je jasan i jednostavan: Oslobođenje njemačkog radništva te njihova reintegracija u nacionalni sustav*.

"Učinit ćemo sve što bude potrebno kako bismo ostvarili ove ciljeve. *Nećemo uzmaknuti pred socijalnom revolucijom bude li ona potrebna za oslobođenje naroda. Ne bojimo se raskinuti lance kojima je ova nacija okovana, ako je to ono što je potrebno za osiguranje potreba za život njemačke radničke snage*.

3. Njemačkom radniku dajemo samo jedno obećanje: *borit* ćemo se sa njime do posljednjega daha za njegove, bez obzira na to što možemo izgubiti i što može doći nakon toga. Mi nudimo najveće dobro koje itko može pojmiti radničkoj klasi:

"Borbu za slobodu i kruh!"

Naši zahtjevi

"I što treba Njemački radnik učiniti zauzvrat?"

"Ništa na svijetu nije slobodno, tako da radnik mora imati na umu:

1. Ako želi biti slobodan, mora biti spreman žrtvovati se do kraja. Nitko ga ne može učiniti slobodnim, on to mora učiniti sam. I dok sloboda ne bude potpuna, mora biti spreman riskirati najvrednije - *vlastiti život*.

2. Cilj uvijek stoji u skladu sa energijom potrošenom za ostvarivanje. Samo lažovi obećavaju raj za člansku iskaznicu stranke.

"Mi kažemo: sloboda je sve. Te zbog toga razloga ona zahtjeva sve od nas: dugu, gorku borbu ispunjenu teškoćama, brigama te gladu i opasnošću, kao i stalno žrtvovanje zdravlja, radosti, sreće i zadovoljstva.

"To je ono što njemački radnik mora osigurati.

"Ali na kraju toga svega dolazi najveća moguća nagrada: *slobodna Njemačka produktivnog rada*."

Srednja klasa

"Nisu li marksisti u pravu kada kažu kako je NSDAP samo neznatni srednjeklasni pokret čije se vodstvo sastoji od propalih činovnika, studenata i liječnika? Kako može radnik vjerovati da će ga oni osloboditi? Nećete ga moći uvjeriti kako *radnike* mogu osloboditi samo *radnici*."

"To je mnogo besmislica u jednom dahu. Poslušajte:

1. NSDAP nije neznatni srednjeklasni pokret, već naprotiv, prosvjed protiv buržoazifikacije socijalizma u socijalnoj demokraciji. Nisu naše vođe neznatni članovi srednje klase - već su to Schidemann, Leinert, Nosake i Bauer⁶, iako su sada već postali članovi više klase.

2. Imenujte barem jednoga *propalog* časnika, studenta ili liječnika u vodstvu NSDAP-a! Vidite moji prijatelji, kada je činovnik, student ili liječnik u vodstvu marksizma, a mogu imenovati stotinu takvih, tada je on 'vođa radničke klase', ali ako je u vodstvu NSDAP-a on je 'propao'.

3. Pitate se kako oni *mogu* osloboditi radnike? Ako se vaše pitanje opravda, onda radnici moraju prije svega skinuti radnički pokret horde židovskih učenjaka koji sebe nazivaju vođama radničke klase te zapravo iskorištavaju radnički pokret za svoje vlastite ciljeve vrijedne prijezira. Tada bi se trebali osvrnuti oko sebe i dobro pogledati '*radnike*' koji govore o njihovom oslobođenju: 'radnici' Schneidemann, Wels, Noske, Bauer i tko sve jesu. Svi su se

oni pretvorili u debele, dobro uhranjene članove više klase. Njihova borba protiv srednje klase motivirana je isključivo zavišću, a kada su se pridružili višoj klasi, njihova je borba zajedno sa zavišću završila.

"Oštrica njemačkih radničkih snaga sastoji se, osim njemačkih radnika, od odvojenih pojedinaca iz radničke klase, skupine pobunjenika koji su mentalno prešli srednju klasu te koji nisu potaknuti na svoju borbu zavišću, već mržnjom prema klasi koja je dovela Njemačku na rub propasti, te koja se neće pridružiti radničkoj klasi za stjecanje osobnih prednosti, već će radije ići svojim putem prema glavnoj opruzi ljudske kreativne snage izvan dubokih i odgovornih unutarnjih potreba.

"Takav će se pobunjenik pridružiti Njemačkom radniku vezom prijateljstva. Intelekt i mišići zajedno će dati čudo budućnosti: *Treći Reich*."

Proletarijat i radnička klasa

"Dakle ako razumijem dobro, NSDAP je proleterska stranka pod vodstvom buržoazije? "

"Vidim kako razmišljate isključivo u granicama poredaka koji će ubrzo izumrijeti. Njemačka koju mi želimo *nadvladava* sve te zastarjele koncepte. *Mi nismo ni buržoazija ni proleter*. Koncept buržoazije je mrtav, a onaj proletarijata neće se više nikada uzdignuti. Mi isto tako ne želimo to što imamo danas u obliku srednjeklasnog svijeta, kao što ne želimo ni ono za što se bore židovi i njihovi sluge, marksističko-proletersku budućnost.

"*Mi želimo Njemačku radničke klase*. Što to znači? To znači da želimo Njemačku u kojoj su rad i dostignuća najveći moralni i politički standardi. Zbog toga smo *radnička stranka* u najiskrenijem smislu toga pojma. Jednom kada dosegemo snagu za upravljanje državom. Njemačka će biti *nacija rada, država radničke klase*."

"To su divne riječi. Ali recite mi što je iza njih! Ili vi ustvari koristite prazne fraze i nerazrađene poluideje? "

"Niti najmanje, moji prijatelji. Nemojte me pogrešno shvaćati. Njemačka budućnosti biti će reorganizirana do samih temelja. Pogrešno je vjerovati kako je srednja klasa mogla napraviti preustroj, uzmemo li u obzir kako je ona stup države protiv koje će preustroj biti usmjeren, točnije srednjeklasna Njemačka današnjice. To naravno ne znači kako članovi srednje klase ne mogu pomoći pri izgradnji nove Njemačke. Ali povijesna uloga srednje klase je završila i morati će proizvesti kreativnu snagu nove, mlade i zdravije klase.

"Biti će zamijenjena mladom klasom - nećemo reći 'proletarijata', jer to je uvreda njemačkim radnicima - *već radničke klase*. Ta radnička klasa uključuje sve što radi za Njemačku i prema njezinoj budućnosti: mišići i intelekt.

"Mišići će biti vođeni intelektom, a intelekt će osigurati konzekventnu podršku danu kroz kreativnu snagu odreda sa zadatkom izgradnje nove Njemačke države. Ovo povjerenje mišića i intelekta prisilit će radnike obje strane na ujedinjenje. Dok god židovi čine vodstvo njemačkih radnika, oni će koristili zablude internacionalnog kako bi zamaglili crtu razdvajanja.

"Njemački mišići vođeni njemačkim intelektom rezultiraju jedinim putem prema slobodi:

Njemački radnici i inteligencija, ujedinite se!"

Internacionalno i nacionalno

"Drugim riječima: Želite uzvratiti internacionalizmu marksizma sa nacionalizmom njemačkog socijalizma?"

"Upravo tako! Napokon smo se počeli razumijevati."

"Ali morate mi odgovoriti na jedno pitanje: ako ste uvidjeli da neprijatelj, nazovimo ga židovi, kapitalizam ili kako već, misli i osjeća internacionalno, tada se sigurno ne može boriti protiv njega drukčije nego internacionalno. Rezultat takve borbe biti će internacionalni socijalizam, koji će razmrskati jednom zauvijek internacionalni kapitalizam?"

"Vidim prijatelji: Mogu govoriti dok mi lice ne poplavi a sve će ostati isto na kraju. Naprosto ne možemo raščistiti jedni sa drugima. Pokušajte razmišljati logično:

1. Naravno da smo uvidjeli kako neprijatelj internacionalno prebiva na leđima Europskih naroda. Gotovo nikakav kapital više nije ostao u Njemačkoj u nacionalnim rukama: željeznice, rudnici, tvornice, novac, zlato. Nacionalna banka, sve je pretvoreno u dionice koje su pohranjene u sigurnim židovskim bankama u Londonu i New Yorku. Ali papiri tih dionica sami su po sebi bezvrijedni. Oni neće polagati tračnice, neće kopati ugljen, neće stvarati krah ili namirnice te neće stvarati niti održavati cijene. One služe samo za odvratanje interesa. Kada bismo imali pravu Njemačku državu, sve njemačke dionice u židovskim bankama bile bi proglašene nevažećima i bezvrijednima, bile bi tretirane kao komad papira, što one i jesu, te bi se u Njemačkoj proglasila *vladavina nacionalnog rada*. Dok god mi nemamo takvu državu, moramo biti pod blagoslovom Dawes Colonya⁷. Nema nacionalnog blagostanja niti nacionalnog kapitala koji pripadaju narodu, već je sve pod upravom internacionalnog sindikata banaka. Nacionalni kapital ne radi *za nas* na internacionalnoj sceni, već prije hijene internacionalnih financija rade sa njime internacionalno.

2. Borba protiv svjetskih sila *naravno* mora biti vođena internacionalno, te bi bilo iznimno kratkovidno od nas kada ne bi u svakoj zemlji podržavali svaki pokret koji se bori na istome frontu kao i mi. Ali cilj te borbe nije nikada, ni u kojem obliku, svjetska republika socijalizma, takvo nešto nije nikada postojalo i nikada ni neće, to postoji samo u umovima židovskih izdajica radničke klase te pogrešno zavedenim njemačkim radnicima. Pravi cilj je uspostavljanje nove nacionalističke socijalne države. Također dajemo malo ili ništa za ujedinjenu *internacionalnu* borbu naroda, protiv internacionalnih financija. Previše je barijera za takvu internacionalnu komunikaciju i suradnju. Internacionalni kapital također nije tako brzoplet da porobi sve ljude i nacije na isti način u isto vrijeme. To se sve događa korak po korak tako da se niti jedna nacija ne izjednačava sa nekim prošlim slučajem, već svaka vjeruje kako se još uvijek može održati pokoravanjem i smekšavanjem, sve dok i za tu naciju ne postane prekasno, te bude progutana Molochom kapitalizma.

"I nadalje, moj prijatelju, mi nemamo vremena čekati sve druge. Mi smo na rubu našega posljednjeg, konačnog kolapsa, te u ovoj situaciji nije ništa gore nego računati na pomoć drugih koji nam nikada dosada nisu pomogli i vjerojatno nam neće nikada pomoći ni u budućnosti.

"Na što možemo računati je načelo: Bog pomaže onima koji pomažu sami sebi!"

3. Ako nastavite govoriti o internacionalizmu socijalizma vi samo dokazujete kako niste uspjeli shvatiti niti najosnovnije temelje nacije i ljudi. Nema velikog koncepta države, i socijalizma, koji je ikada vodio internacionalnome. Vodeće načelo prošlosti nije miješanje, nego različitosti i razlike. Tako je uvijek bilo i uvijek će biti. *Borba* oblikuje ljude i nacije, a svatko tko se odbija boriti je udešen.

"Možete reći kako je to strašno. To je onako kako je, moramo to shvatiti i boriti se. Povijest je oblikovana vječnim zakonima prirode, a ne pomirljivim marksističkim frazama.

"Priroda voli različitosti, ne jednolikosti. Ona ne želi homogenu kašu čovječanstva nego želi čovječanstvo sastavljeno od mnogo različitih ljudi i rasa, među kojima će najjači uvijek držati svoje protiv slabih.

"Mi smo prepoznali ovu činjenicu te smo spremni djelovati sukladno tome sa namjerom da pomognemo Njemačkoj naciji iskovati oružja koja treba u borbi za opstanak na zemlji, kako bi se mogla braniti u ovome svijetu borbe i trijumfa jačega nad slabijim.

Zbog toga mi pozivamo na nacionalizam!"

Proizvodnja i nacionalizacija

"To je sve dobro i uredu. Ali to su sve samo riječi. Sada ključno pitanje: Kako zamišljate rješenje socijalnog problema?"

"Hajdemo do dna pitanja: što je priroda socijalnog problema? Sedamnaest milijuna radnika je na bezuvjetnoj milosti kapitalizma, koji ima potpunu kontrolu nad svim sredstvima proizvodnje, te su oni prisiljeni prodavati svoj vlastiti, jedini kapital, njihovu snagu rada za najmanju moguću cijenu. Iz toga razloga sa pravom se osjećaju odbačenima od društva (kako god ga nazovemo: ljudi, država ili narod) koje šutke podnosi situaciju. Pod takvim okolnostima, sigurnost ljudi propada, te oni postaju podijeljeni među dvije frakcije - jedna koja želi vidjeti državu zaštićenu te druga koja želi ići protiv nje. Kroz takvu unutarnju podjelu, ova je nacija eliminirana kao snaga posljedica u veličanstvenoj ljestvici povijesti.

"Rješenje socijalnog problema nije ništa više ni manje nego socijalna reintegracija dijela populacije, njezino odlučno uključivanje u sve oblike političke i gospodarske važnosti, te na taj način, reintegracija našega naroda na veličanstveni put povijesti.

"Zbog toga mi zahtijevamo:

1. *Sve što je priroda dala ljudima: zemlju, rijeke, planine, šume. prirodne resurse na zemlji i pod njome, zrak, sve to u osnovi pripada narodu kao cjelini. Ako to itko posjeduje tada on mora biti skrbnik narodnog vlasništva, te mora biti dovoljno pouzdan da narod i država mogu računati na njega. Ako loše upravlja posjedima koji su mu povjereni ili pak suprotno od općeg dobra za većinu, tada država ima pravo oduzeti mu vlasništvo te ga vratiti narodu kao cjelini.*

2. *Dok god su ljudska snaga, talent, inovativnost, poduzetnost te dosjetljivost važni, produkcija ostaje u rukama individualca. Država osigurava kako svaka produktivna osoba, bez obzira dolazi li njegov izražaj kroz mišiće ili intelekt, dobiva najveća moguća dobra i profit od proizvodnje.*

3. *Proizvodnja*, koja je u svojoj biti *potpuna* te ne treba dodatne snage, talenta, inovativnosti, poduzetnosti ili dosjetljivosti (prijevoz i komunikacije, polozi, sindikati itd.) vraća se državi.

"Sa time niz proizvodnje zatvara puni krug, te ponovno svakoga radnika odgovornoga u tome krugu.

"Stavljajući ovaj sustav u praksu, osloboditi ćemo proizvodnju iz okova nadničarskog ropstva. Rezultat će biti slobodan narod i slobodno gospodarstvo u slobodnoj zemlji: *nacionalnoj zajednici*."

Parlament i političke stranke

"Zar je zbog toga potrebna nova stranka? Zašto niste samo uzeli platformu neke postojeće parlamentarne stranke? Siguran sam kako bi vas rado podržali!"

"Ha! Vjerojatno imate pravo. Svakako bi svaka politička stranka podržala nas, ako bi im to značilo osvajanje milijuna glasova. Ali mi ne dajemo mnogo pozornosti prikupljanju glasova i parlamentu. Mi ne želimo samo 'podržavati' našu platformu u Reichstagu - mi je želimo ostvariti. To je ono po čemu se razlikujemo od drugih stranaka. Drugi zagovaraju platforme, govore, debatiraju, sakupljaju glasove te prikupljaju parlamentarnu podršku. Mi svoju platformu želimo pretvoriti u stvarnost.

"Mi ne vjerujemo u mazanje očiju parlamenta i stranaka. To je samo veliko poslovno udruženje za iskorištavanje snage i rada Njemačkog naroda.

"Parlament je poput zujeće pčele u Njemačkoj košnici.

"Javne zalihe i javna dobrobit su zloupotrebljeni. Iza toga svega su židovi, koji pomiču svoje šahovske figurice, tako da oni govore, glasaju i prikupljaju za njih parlamentarnu podršku te *oni sami drže uzde vlasti u svojim rukama*.

"Ako žele bilo što od nas, tada smo mi 'slobodni i suvereni ljudi, koji svoju volju izražavaju kroz izabrane predstavnike', ali ako mi želimo nešto od parlamenta tada smo samo rulja. Zbroj svega ovoga jest ono što se naziva *demokracija*.

"Ne prijatelju. Mi nikada nismo očekivali da možemo nešto postići na takav način, niti ćemo ikada usmjeriti naše nade na parlamentarne akcije. Upravo suprotno: mi iščekujemo dan kada će njemački narod rastrgati ovaj ne-njemački sustav."

"A tada? Što očekujete kao zamjenu za ovaj sustav? *Mora postojati neki oblik vladavine!* Ako ne želite parlament, morate ponuditi nešto bolje.

Što bi to bilo?"

Diktatura i udružena država

"To je već odavno dokazana Činjenica u prošlosti, kako bilo koja mlada, svrhovita stranka, koja je uklonila korumpirani, bolesni sustav proglasila državu i njezina sredstva snage svojim vlastitima dok god je to potrebno za uspostavljanje, kroz sredstva *diktature* vodene kroz

samosvjesnu odgovornost, preduvmete neophodne za potpuno osvajanje države te njezino prelijevanje u nove zamisli. Isto će biti u našem slučaju. Kada jednom preuzmemo državu, *država će biti naša*. Mi i samo mi ćemo biti njezini odgovorni predstavnici. Čak i ako danas, u borbi protiv korumpiranog sustava, *mi jesmo, i moramo biti stranka*, ne naravno u smislu parlamentarnih stranaka, u trenutku kada sustav propadne *mi ćemo biti država*. Tada ćemo reorganizirati državu prema našim načelima.

"Mi želimo osloboditi Njemačku, to je sve.

"Veliki dio njemačkog naroda već je postao toliko materijalističan i kukavički da se njihovo dobro može ostvariti samo protiv njihove volje."

"To je sve u redu i dobro. Ali čak i vi morate prihvatiti kako diktatura ne može biti trajni državni oblik. Nešto mora doći nakon toga!"

Naravno da da! Mislili smo mi i na to, te učinili naše namjere poznatima: niti u kojem slučaju ne namjeravamo isključiti narod od moći. Mi samo želimo urediti uvjete koji će osiguravati našim ljudima stalni opstanak na ovom planetu. Kada budu jednom takvi uvjeti osigurani i uređeni, naš je posao obavljen. Tada ćemo imati nacional-socijalističku državu kakvu želimo.

"Stranački parlament demokracije biti će zamijenjen *gospodarskim parlamentom* nacionalsocijalističke države. Njegovi članovi biti će izabrani od svih njemačkih radnika u suglasnosti sa načelima općeg glasa. Ali na takvim izborima ljudi se neće deklarirati prema određenim parlamentarno-demokratskim strankama, već prema profesionalnim gildama⁷ stvarajući nacionalno društvo. Temeljito organizirane profesionalne gilde osigurati će svakome njemačkom radniku prava koja su mu dodijeljena vrijednošću njegove volje, rada te odgovornosti prema državi. Gospodarski parlament baviti će se isključivo gospodarskom politikom a nikako politikom države.

"Njegov partner na vlasti je *senat*. Sastoji se od 200 pojedinaca koje diktator odabire iz svih slojeva i profesionalnih gildi⁸ te koji sudjeluju u svim poslovima vezanih za državu. Tih 200 osoba predstavljati će elitu čitave nacije. Podržavat će državu svojim savjetima i djelovanjem te će biti postavljeni doživotno. U slučaju smrti nekoga od njih, ostali odabiru zamjenu.

"Kancelar će biti odabran od članova senata. On snosi potpunu odgovornost za unutarnju i vanjsku politiku Reicha te je spreman žrtvovati čak i svoj život, ako to bude potrebno, za ostvarenje tih političkih ciljeva.

"Kancelar bira svoje *vlastite ministre i osoblje*. On također preuzima i potpunu odgovornost za njihovo djelovanje, te je stoga nepotrebno spominjati kako ih može angažirati ili otpustiti po želji.

Da li je vrhovna osoba države u ovakvom sustavu *predsjednik ili monarh* biti će tada sasvim nevažno. Kancelar je onaj koji je važan, te možete biti sigurni kako ćemo vidjeti da je riječ o hrabrom i poštenom čovjeku. "

Rat i pacifizam

"Vi uvijek stvarate probleme. Vi ne želite mir i red, vi želite sukob. *Rat* će biti posljednji biser vaše mudrosti!"

"Sada zvučite kao da ćete se rasplakati! Govorite o miru. Ono što imamo danas... Da li je to mir? Da li je mir kada su milijuni na ulicama, bez posla, bez hrane? Da li je mir kada mala djeca umiru od gladi, kada su naši ljudi svedeni na prosjačenje, kada je ova jednom napredna Njemačka počela nalikovati pustinji? Što smo iskusili od 1918. rat je bez kraja, a taj rat postaje svakim danom sve opakiji i brutalniji. Pogledajte u navode internacionalne razmjene dionicama - to su ratni izvještaji iz stožera gospodarskog rata, i vidite, njemački radnici i njihove obitelji su mrtvi ili umiru za taj rat!"

"To je vaš mir. To je mir groblja! Vaša zapovijed je okrutna zapovijed smrti. No zapravo, dobri prijatelji, mi to ne želimo, mi ćemo pozvati na borbu protiv toga! Pozvat ćemo ljude da se oslobode svojih mučitelja te da slome lance kojima su nas židovi okovali."

"Samo *borba* za pravi mir može nas odvesti od smrti naroda i nacije. Vječno načelo prirode nije pravda, već snaga. I upravo zbog toga mi želimo očvrnuti našu naciju, kako bi mogla preživjeti borbu života."

"Pacifizam ne osigurava mir. Čak suprotno! Povijest pokazuje kako oni ljudi koji više nisu bili spremni i željni braniti svoje postojanje, ako je potrebno i sa silom, na kraju su uvijek dolazili do poniženja. Mi ćemo zaštititi naš narod od takve sudbine. Oni će se uzdignuti u jakoj volji i duhu, oni neće biti poniženi poput izopćenika među narodima."

"Mi želimo svoja prava, a ta prava su *sloboda, kruh i životni prostor*. Ako su nam uskraćena ta prava, mi ćemo se boriti za njih."

"Borba za slobodu, kruh i životni prostor" je svačiji posao, od najvećeg do najmanjeg građanina. To je od važnosti za čitavu naciju.

Ujedinjena snaga 80 milijuna Nijemaca određenih za preživljavanje ići će duljim putem prema osiguravanju mira negoli bilo koja laž o ljudskim pravima."

Njemačka sloboda

"Što će biti na kraju kao rezultat svega ovoga?"

"Završni rezultat biti će *sloboda Njemačkog naroda na Njemačkom tlu*. Ova sloboda osigurati će *kruh i život svakome radišnom Nijemcu*. To pribavlja samo po sebi one moralne i duhovne snage sa kojima ćemo obilježiti ovo novo stoljeće."

"Mi želimo postići više sa tom slobodom nego samo sa novim sustavom. Mi želimo stvoriti novoga čovjeka koji će, uz uvijete boljega svijeta koje ćemo postići, moći napredovati u budućnosti."

Budućnost će biti naša, ili je uopće neće biti.

Liberalizam će umrijeti kako bi socijalizam mogao živjeti.

Marksizam će umrijeti kako bi nacionalizam mogao živjeti.

Tada ćemo oblikovati novu Njemačku - nacionalistički, socijalistički Treći Reich! "

Paul Joseph Goebbels rođen je 29. listopada 1897. godine u Rheydu, Njemačkoj. Njegovi roditelji, *Katharina* i *Fritz Goebbels*, odgajali su ga u strogom kršćanskom duhu u nadi da će poslati svećenik, ali mladi Joseph još je u najranijoj mladosti pokazivao sklonost prema književnosti te se upisuje na fakultet filozofije, povijesti i umjetnosti u Bonnu. Svoje studentske dane provodi na raznim sveučilištima od Freiburga, Würzburga, Kölna, Frankfurta, Münchena i Berlina, sve do Heidelbega gdje polaže doktorat iz povijesti i filozofije. Isticao se kao iznimno dobar i inteligentan student sa zapaženim darom govora i pisanja, koji će biti od neprocjenjive važnosti u njegovom daljnjem životu. Po završetku studija okušava se kao književnik te piše nekoliko drama i romana, ali zbog

kritičnosti prema tadašnjem društvu niti jedno djelo mu nikada nije objavljeno.

Tokom svojega djetinjstva bio je dosta sklon bolestima, pa tako već od sedme godine živi sa lakšim invaliditetom (jedna noga mu je bila kraća od druge za 5 cm), zbog čega nije primljen u njemačku vojsku tokom prvog svjetskog rata.

Tokom rata bio je simpatizer boljševičke revolucije, stvaranjem liberalne Weimarske republike te jačanjem komunističke partije u Bavarskoj shvaća pravo lice komunizma, te se pridružuje novonastaloj nacionalsocijalističkoj stranci. Iako se u početku nije slagao sa *Adolf Hitlerom*, vrlo brzo postaje jedan od njegovih najodanijih suradnika te najboljih osobnih prijatelja. Svoje dojmove o Hitleru u ranim danima političkog djelovanja zapisao je u svoj dnevnik: "Hitler je govorio tri sata. Brilljantno. On te zaista može natjerati da posumnjaš u svoje vlastite nazore. Sada sam u potpunosti popustio pred njime. Klanjam se većemu čovjeku, političkom geniju". U studenome 1926. Hitler šalje Goebbelsa u Berlin, tada uglavnom pro-komunistički grad, sa zadatkom što boljega širenja nacionalsocijalističke promidžbe među stanovnicima glavnoga grada, ali i šire. Zbog svojih zasluga 1928. postaje šef propagande NSDAP-a. a 1933. kada pobjeđuju na izborima te Hitler postaje kancelar, imenovanje ministrom propagande. Postavlja pred sebe težak zadatak oslobađanje njemačke umjetnosti, medija te čitave umjetničke scene iz okova židova te vraćanje u ruke njemačkom narodu. Sveobuhvatnom medijskom i umjetničkom kampanjom širio je ideal slobode arijskog čovjeka te kulturne tradicije arijskih naroda, ali i napadao izopačenu umjetnost i književnost koja je pokušavala bogatu njemačku kulturu zavesti na stranputicu. Također, postavio je temelje njemačke filmske industrije te radio programa.

Tokom drugog svjetskog rata, svojim je govorima, pisanjima te djelovanjem uvelike pridonio očuvanju njemačkog morala sve do posljednjih dana Reicha. Ostao je zapamćen po svojem nenadmašnom govoru u Reichstagu kada je pozvao Njemački narod na potpuni rat (Total Krieg). kojim je mobilizirao čitavu naciju u borbu.

20. srpnja 1944. odigrao je ključnu ulogu u razbijanju zavjere i pokušaja svrgavanja Adolfa Hitlera. otkrivši zavjeru te obavještavanjem Hitlera i Himmlera o njoj.

Posljednje dane rata proveo je zajedno sa Hitlerom. u njegovom bunkeru u Berlinu. Bio je osoba u koju je Führer najviše vjerovao, te je zbog toga zatražio od Goebbelsa da preuzme ulogu kancelara nakon Hitlerovog samoubojstva. Prema riječima očevidaca, bio je to mučan razgovor koji je trajao nekoliko sati. nakon čega su njih dvojica izašli zajedno van, vidno potreseni, te mu se Hitler obratio riječima: "u tebe sam se uvijek mogao pouzdati".

Anotacije:

¹ *Berliner Tageblatt* bile su jedne od najutjecajnijih Njemačkih novina koje su bile u potpunosti u rukama židova.

² Walter Rathenau (1867 - 1915) bio je Weimarski političar te vlasnik industrije židovskog porijekla. Zalagao se za politiku ispunjavanja svih uvjeta nametnutih Versailleskim diktatom, zbog čega je postao iznimno nepopularan među nacionalistima, ali i cjelokupnom Njemačkom narodu.

³ SA (Sturmabteilung) bile su elitne obrambene i zaštitne postrojbe NSDAP-a koje su često dolazile u sukob sa političkim protivnicima i neprijateljima, a razvile su se iz Freikorpsa, zaštitarske službe unutar NSDAP-a koja je bila aktivna u počecima djelovanja stranke, prije svega u Bavarskoj.

⁴ Boje *crno, bijelo crveno* nalazile su se na zastavi carske Njemačke od 1867. godine, te su označavale kombinaciju boja zastave Prusije te Hansea gradova. Tijekom vladavine NSDAP-a ova se zastava isticala zajedno sa zastavom sa svastikom. *Crno, crveno, zlatna* pak zastava pojavila se 1815. godine na studentskim prosvjedima, a nakon revolucije 1848. privremeno je postala službena zastava carstva. Weimarskim ustavom ponovno se vraća u uporabu 1919. godine, sve do dolaska nacionalsocijalista na vlast. Kapitulacijom Trećeg Reicha 1945. godine ponovno postaje službena zastava Njemačke.

⁵ Phillip Scheidemann (1865 - 1939) te Gustav Stresemann bili su vodeći političari Weimarske republike u njezinim počecima. Scheidemann je bio socijal-demokrat te je u studenome 1918. proglasio Weimarsku republiku te postao njezin prvi kancelar. Stresemann je poslao kancelarom 1923. te je ostao zapamćen po potpisivanju Dawesovog programa odštete 1924. te 1929. godine novoga programa odštete koji je još više narušio stanje u zemlji koja je bila gotovo uništena gospodarskom krizom. Dobitnik je nobelove nagrade 1926. godine.

⁶ Leinert, Noske te Bauer - utjecajni političari Weimarske republike. Noske je utemeljio Weimarsku vojsku, Bauer, porijeklom Austrijski židov, bio je zagovornik 'Austro-marksizma' te kancelar Njemačke nakon Scheidemanna.

⁷ Charles Dawes (1865 - 1951) je bio Američki ekonomist koji je vodio program povećanja ratne odštete Nijemaca nakon prvog svjetskog rata. Prema njegovom programu, u prvome se planu nalazilo gospodarstvo, a ne politika, a sastojao se od sljedećih točaka: **I.** Industrija će primiti zajam od 5 milijardi zlatnih maraka pod uvjetima 5% kamata te 1% godišnje isplate. **II.** Željeznica će postati dioničarsko društvo sa zajmom od 15 milijardi od čega 11 milijardi odmah ide za ratnu odštetu pod istim uvjetima kao i gospodarski zajmovi. **III.** Njemački prihodi te ubiranje poreza će služiti kao zaliha za plaćanje odštete. **IV.** Nacionalna banka će poslati Federalna banka zaliha, nezavisna od vlade. Njemačka je do 1928 plaćala godišnje 1, 750 milijardi maraka, a nakon toga čak 2,500 milijardi za ratnu odštetu. Zbog ovakvoga bezobzirnog programa ratne odštete Njemačko gospodarstvo doživjelo je potpuni kolaps. Ironično, upravo zbog ovoga programa Dawes je dobio 1925 godine Nobelovu nagradu za mir.

⁸ Profesionalne gilde bile su udruženja građana sa istim pozivima i sličnim profesionalnim zanimanjima. U prošlosti su to bila srednjovjekovna udruženja trgovaca i obrtnika, sa ciljem zaštite standarda i kvalitete obrta. Bilo je mnogo pokušaja obnove ovakvog oblika udruženja od raznih političkih pokreta tokom 19. i 20. stoljeća, među kojima i nacionalsocijalizma, čija bi ideologija profesionalizma ispred parlamentarne stratifikacije u društvu mogla savršeno uklopiti sustav gildi.

⁹ Lebensraum (njem. životni prostor) vjerojatno je jedna od teza kojima se najviše manipuliralo i iskrivljavalo značenje tokom i nakon drugog svjetskog rata u savezničkim promidžbama. Autor ove knjige prije svega misli na teške uvjete nametnute Versailleskim diktatom, prema kojemu je veliki dio Njemačkog teritorija oduzet, pa je lako zemlja bila prepolovljena na zapadni dio i Prusiju u pokrajini Posen, kada je Poljskoj dodijeljen izlaz na sjeverno more kod luke Danzig. Osim toga, izgubljene su i mnoge kolonije u Africi. Aziji te na Pacifiku u kojima je živjelo mnogo Njemačkog stanovništva koje je često bilo ugnjetavano od novih vlada.

